

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-X.431.7.2017.2

Poznań, ... 2017 -07- 28 .....

Pan
Łukasz Borowiak
Prezydent Miasta Leszna
ul. Kazimierza Karasia 15
64-100 Leszno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, przeprowadzona została w dniach od 8 do 22 marca 2017 r. przez Piotra Ślusarskiego – inspektora wojewódzkiego z Wydziału Kontroli, Prawnego i Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu⁴ kontrola w Urzędzie Miasta Leszna⁵, zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie oceny prawidłowości wykorzystania i rozliczenia dotacji celowej z budżetu państwa przeznaczonej na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym ocena prawidłowości działań realizowanych na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej⁶, zwanej dalej „ustawą o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej”.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Miasto Leszno na realizację zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymało w 2016 roku dotację celową z budżetu państwa w wysokości 185.400,00⁷ zł, z tego 179.838,00 zł na wynagrodzenie adwokatów, radców prawnych i organizacji pozarządowych oraz 5.562,00 zł na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno –

¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.

² Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092.

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.

⁴ Na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr 92/17 z 1 marca 2017 r.

⁵ ul. Kazimierza Karasia 15, 64-100 Leszno.

⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 1255 ze zm.

⁷ Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, dotacja na finansowanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej jest przeznaczana w 97% na wynagrodzenia, a w 3% na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno – technicznej zadania.

technicznej zadania. Dotacja wykorzystana została w wysokości 176.456,02 zł, co stanowiło 98,1% otrzymanej. Niewykorzystana dotacja celowa na wynagrodzenia w wysokości 3.381,98 zł oraz na pokrycie kosztów obsługi zadania w wysokości 5.562,00 zł została zwrócona na rachunek bieżący dysponenta głównego – Wojewody Wielkopolskiego.

Miasto Leszno, zapewniło liczbę 3 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanych na terenie miasta⁸. Prowadzenie punktu nr 3 powierzono organizacji pozarządowej⁹.

Informację o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna Miasto Leszno zamieściło w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu oraz w każdym punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej. Informacja zawierała wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej była udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz, które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej były prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, a także czy udzielana w tych punktach pomoc prawna była świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej¹⁰.

Prezydent Miasta Leszna sprawowanie bezpośredniego nadzoru i kontroli nad przygotowaniem i przebiegiem realizacji ww. zadania przypisał jednej osobie zatrudnionej na stanowisku radcy prawnego w Biurze Zamówień Publicznych.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie realizację zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz wykorzystanie i rozliczenie dotacji celowej udzielonej na jego realizację, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- zorganizowanie nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Miasta Leszna oraz uruchomienie punktów jej udzielania zgodnie z wymogami ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej,

---

⁸ Punkt nr 1 zlokalizowany w Szkole Podstawowej nr 1 im. Marii Konopackiej w Lesznie, Punkt nr 2 zlokalizowany w Szkole Podstawowej nr 13 im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie, Punkt nr 3 zlokalizowany w budynku dla organizacji pozarządowych w Lesznie.

⁹ Fundacja Togatus PRO BONO z siedzibą w Olsztynie przy ul. Warmińskiej 7/1.

¹⁰ Nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej powierzonych do prowadzenia organizacji pozarządowej może udzielać także:

1) doradca podatkowy – w zakresie prawa podatkowego, z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,

2) osoba, która:

- a) ukończyła wyższe studia prawnicze i uzyskała tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej,
- c) korzysta z pełni praw publicznych oraz ma pełną zdolność do czynności prawnych,

- zawarcie porozumień z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych zgodnie z art. 10 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej,
- zawarcie z adwokatami i radcami prawnymi umów zgodnie z art. 6 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej,
- udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach na terenie Miasta Leszna zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie,
- wyłonienie organizacji pozarządowej w otwartym konkursie ofert przeprowadzonym zgodnie z przepisami ustawy z 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹¹,
- prawidłowy sposób przechowywania dokumentów oraz oświadczeń osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej,
- spełnianie przez lokale, w których udzielana jest pomoc prawna, wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej¹²,
- prawidłowe ujęcie w planie budżetowym kwoty otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa,
- wykorzystanie dotacji celowej zgodnie z przeznaczeniem,
- terminowe i rzetelne rozliczenie dotacji,
- terminowe i rzetelne sporządzenie sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za rok 2016,
- prawidłowy sposób ujęcia wydatków w ewidencji księgowej jednostki.

W badanym obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wyłonienie organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w otwartym konkursie ofert nastąpiło po terminie wskazanym w art. 26 ust. 4 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym wybór ten powinien nastąpić do 15 grudnia 2015 r. Otwarty konkurs ofert został ogłoszony 23 listopada 2015 r.¹³,

---

d) nie była karana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

¹¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.

¹² Dz. U. z 2015 r. poz. 2186.

¹³ Zarządzenie Nr 613/2015 Prezydenta Miasta Leszna z 23 listopada 2015 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego: prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej dla osób uprawnionych w roku 2016.

natomiast wyboru organizacji pozarządowej dokonano 18 grudnia 2015 r.¹⁴, tj. 3 dni po terminie określonym ww. przepisami.

Z wyjaśnień złożonych przez Prezydenta Miasta Leszna¹⁵ wynika, że niedochowanie terminu spowodowane było faktem, że komisję konkursową tworzyli II Zastępca Prezydenta Miasta, Sekretarz Miasta Leszna, radca prawny oraz dwoje przedstawicieli organizacji pozarządowych, z uwagi na liczne inne obowiązki pełnione przez ww. osoby posiedzenie komisji konkursowej w pełnym składzie możliwe było dopiero 18 grudnia 2015 r. i tego dnia konkurs został rozstrzygnięty.

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ ww. przepis jednoznacznie określa termin w jakim powinno zostać zawarte porozumienie, a podane argumenty wskazują na nieprawidłowe przygotowanie Urzędu w zakresie realizacji tego zadania.

2. Prezydent Miasta Leszna, nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹⁶, ponieważ nie upoważnił osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej do przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją zadania. W myśl ww. przepisu, do przetwarzania danych osobowych mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające upoważnienie nadane przez administratora danych. Administratorem danych osobowych w zakresie danych zawartych w oświadczeniach składanych przez osoby uprawnione do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 4 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej jest Prezydent Miasta Leszna.

W złożonych wyjaśnieniach Prezydent Miasta Leszna¹⁷ podał, że nie udzielono upoważnień do przetwarzania danych osobowych, ponieważ w zawartych umowach adwokacji i radcy prawni zobowiązani zostali do świadczenia usług zgodnie z ustawą regulującą zasady wykonywania zawodu radcy prawnego oraz zasadami etyki zawodowej.

Nie można uwzględnić argumentów podanych w złożonych przez Prezydenta Leszna wyjaśnieniach, ponieważ zawarte w umowach warunki regulują zakres odpowiedzialności inny niż odpowiedzialność wynikająca z ustawy o ochronie danych osobowych. Ustawa o ochronie danych osobowych wprost określa administratora danych osobowych i zakres jego obowiązków, których Prezydent Leszna nie dopełnił.

---

¹⁴ Wybór komisji konkursowej z 18 grudnia 2015 r. (załącznik do protokołu komisji konkursowej ds. oceny wniosków o realizację zadania).

¹⁵ Wyjaśnienia z 17 marca 2017 r.

¹⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 922.

¹⁷ Wyjaśnienia z 17 marca 2017 r.

3. Prezydent Miasta Leszna nie przeprowadził kontroli wykonania umowy¹⁸ przez organizację pozarządową¹⁹, do czego zobowiązywał go przepis art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz § 8 umowy zawartej z organizacją pozarządową.

Z wyjaśnień złożonych przez Prezydenta Miasta Leszna²⁰ wynika, że prowadzona kontrola realizacji zadania polegała jedynie na bezpośrednim nadzorze nad przebiegiem realizacji zadania.

Złożone wyjaśnienia potwierdzają, iż Prezydent Miasta Leszna nie zrealizował obowiązku wynikającego z ww. przepisu.

4. Dokumenty przekazywane przez adwokatów i radców prawnych²¹ do Urzędu w związku z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej nie były rejestrowane, a także nie zostały opatrzone datą wpływu do jednostki lub potwierdzeniem odbioru przez pracownika jednostki, co było niezgodne z przepisami § 40 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych²². Ponadto, brak dat wpływu uniemożliwił ocenę terminowości składania ww. dokumentów przez adwokatów i radców prawnych, stosownie do wymogów określonych w art. 7 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

W złożonych wyjaśnieniach Prezydent Miasta Leszna²³ przyznał, że karty i oświadczenia nie były ewidencjonowane, wskazał jednak, że w zdecydowanej większości przypadków dokumenty były przekazywane terminowo choć zdarzały się przypadki złożenia kart i oświadczeń po terminie ustawowym. Ponadto, w złożonych wyjaśnieniach podał, że karty od zleceniobiorców przyjmował pracownik odpowiedzialny za realizację zadania, a następnie sporządzał na ich podstawie miesięczne informacje o liczbie udzielonych porad prawnych w danym miesiącu oraz kwartalne informacje o wykonaniu zadania.

Z wyjaśnień złożonych przez Prezydenta Leszna wynika, że nieprawidłowo został zorganizowany obieg dokumentów związanych z realizacją zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Przepis ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej w sposób jednoznaczny określa termin na złożenie dokumentów, w celu zapewniania czasu

---

¹⁸ Umowa na świadczenie pomocy prawnej zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej z 31 grudnia 2015 r.

¹⁹ Fundacja Togatus PRO BONO z siedzibą w Olsztynie przy ul. Warmińskiej 7/1.

²⁰ Wyjaśnienia z 17 marca 2017 r.

²¹ Wypełnione karty udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej i oświadczenia osób korzystających z pomocy prawnej.

²² Dz. U. z 2011 r. Nr 14 poz. 67 ze zm.

na ich weryfikację oraz rzetelne i terminowe sporządzenie sprawozdania z jego realizacji bez konieczności składania korekt (w tym korekt zawierających duże rozbieżności, co do danych podanych w pierwotnym sprawozdaniu). Ponadto, brak dowodów terminu wpływu dokumentów mógł mieć wpływ na prawidłowość wypłat wynagrodzeń za realizację zadania adwokatom i radcom prawnym.

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Upoważnienie osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej do przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją zadania, zgodnie z art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych.
2. Przeprowadzenie kontroli wykonania zadania przez organizację pozarządową w 2016 r., stosownie do obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 8 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i wywiązywanie się z ww. obowiązku w kolejnych latach.
3. Rejestrowanie otrzymanych od adwokatów i radców prawnych kart i oświadczeń dotyczących udzielonych porad prawnych zgodnie z § 40 rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w celu potwierdzenia ich przekazania w terminie określonym w art. 7 ust. 2 ustawy o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann

---

²³ Wyjaśnienia z 21 marca 2017 r.